

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กองบริหารงานบุคคล โทร. ๖๐๖๖

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๑๗/ ๘๕๙ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง การไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

เรียน หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ด้วยศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาที่ อ. ๑๒๙๑/๒๕๖๐ เกี่ยวกับการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน โดยเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้ทุจริตแต่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น กรรมการตรวจการจ้างที่ลงนามตรวจรับงานทั้งที่ไม่ได้มีการจัดจ้างจริง โดยมีการจัดทำฎีกาและหลักฐานการเบิกจ่ายเป็นเท็จ กรรมการที่ตรวจรับงานดังกล่าวไม่ได้มีส่วนรู้เห็นในการทุจริต แต่ได้ลงนามตรวจรับการจ้างและเห็นว่าประธานกรรมการตรวจการจ้างได้ลงชื่อก่อนแล้วจึงเกิดความเกรงใจและไม่อยากขัดใจเจ้าหน้าที่การเงินที่นำเอกสารมาให้ลงนามเพราะต้องปฏิบัติงานร่วมกันอีก นั้น

ข้อเท็จจริงเรื่องนี้ เกิดจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบพบการทุจริตเบิกจ่ายเงินค่าบำรุงซ่อมแซมทรัพย์สินของงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลตำบลแห่งหนึ่ง ได้แก่ ค่าซ่อมรถดับเพลิง ค่าซ่อมรถบรรทุกน้ำ และค่าซ่อมเครื่องสูบน้ำ โดยมีการสั่งจ่ายเป็นเช็คหลายฉบับ เป็นจำนวนเงินกว่าหนึ่งล้านบาท โดยมีได้มีการซ่อมรถและเครื่องสูบน้ำดังกล่าวจริง เทศบาลจึงได้แจ้งดำเนินคดีกับกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ทุจริต ๓ ราย คือ ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรี เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี และลูกจ้างประจำงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้กระทำการทุจริตต้องร่วมกันรับผิดชอบเต็มจำนวนความเสียหาย แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีซึ่งอยู่ในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องโดยเป็นคณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง ได้ลงนามในบันทึกการตรวจรับงานซึ่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีจัดทำย้อนหลังและนำมาให้ลงนาม โดยไม่มีการตรวจสอบงานจริง ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีปฏิบัติตามระเบียบฯ คือมีการตรวจสอบงานจริง ก็จะสามารถช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตได้ เทศบาลจึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบร้อยละ ๖๐ ของความเสียหาย โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบเฉพาะในส่วนของตนในอัตรา ๑ ใน ๔ ส่วน คือผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบร้อยละ ๑๕ ของความเสียหาย แต่หากเทศบาลได้รับชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากกลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ทุจริตแล้ว เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินแก่ผู้ฟ้องคดีตามสัดส่วนของความรับผิดชอบที่ชำระไว้ ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าตนได้ลงนามไปเพราะไม่ยอมมีปัญหาในการทำงานและทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อีกทั้งตนมิได้เป็นผู้กระทำการทุจริต อัตราส่วนที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบร้อยละ ๖๐ ของความเสียหายนั้นสูงเกินไป ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งของเทศบาล (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒)

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า มาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้บัญญัติองค์ประกอบของการกระทำละเมิดว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น” ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายช่างโยธาปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการตรวจการจ้าง ได้ลงนามตรวจรับมอบงานว่าเห็นควรจ่ายเงินค่าซ่อมทรัพย์สินของงานป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ทั้งที่

/ยังไม่เคย...

ยังไม่เคยได้ตรวจงานจริง ซึ่งย่อมสังเกตเห็นได้ถึงความผิดปกติในการตรวจรับมอบงานซ่อมแซมดังกล่าว แต่กลับปล่อยปละละเลยยินยอมตรวจรับงาน ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีปฏิบัติตามระเบียบฯ โดยตรวจสอบงานจริงก่อนลงนาม ย่อมจะช่วยป้องกันมิให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ เป็นเหตุให้เทศบาลได้รับความเสียหาย ถือเป็นกรกระทำละเมิดตามมาตรา ๕๒๐ ดังกล่าว

เมื่อศาลวินิจฉัยว่าเป็นการกระทำละเมิด จากการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอยู่ภายใต้ความคุ้มครองของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายเฉพาะกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีกระทำละเมิดโดยจงใจจึงต้องชดใช้ค่าเสียหายแก่เทศบาล

ฉะนั้น การได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจการจ้างหรือเป็นผู้ตรวจรับงานนั้น ย่อมไม่อาจปฏิบัติหน้าที่อย่างใดก็ได้ เพราะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้ เช่น ราชการส่วนท้องถิ่นก็ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ กล่าวคือ ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้กรรมการตรวจการจ้างหรือกรรมการตรวจรับพัสดุต้องปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบหรือตรวจรับงานจริง การลงนามตรวจรับโดยไม่ได้มีการตรวจสอบจริง ย่อมเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว ซึ่งกรณีการไม่ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุเคยมีกรณีเกิดขึ้นในมหาวิทยาลัย มาแล้ว ซึ่งมีคำพิพากษาเป็นแนวทางเดียวกันกับคำพิพากษานี้

มหาวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นเรื่องใกล้ตัว และสามารถพบเห็นได้ในระบบการทำงานของมหาวิทยาลัย จึงเป็นกรณีตัวอย่างที่สำคัญและชัดเจน และเป็นแนวปฏิบัติที่พึงปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย จึงเห็นควรให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยฯ ได้ทราบถึงข้อมูลดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรได้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

วิฑู

(รองศาสตราจารย์สุภัทรา โกไศยกานนท์)
รักษาราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

E-000 ทศว ๑ ส.ค ๖๕